

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 8. listopada 1889.

List 45.

JAKOB,

po usmiljenji božjem in apostolskega sedeža
milosti

knezoškof Ljubljanski,

*vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda
in Zoeličarja našega Jezusa Kristusa!*

(Dalje.)

Vse to tedaj na vso moč jasno priča, v kakšnem položaju se nahaja najvišji glavar svete cerkve, pastir in učitelj katoličanov.

Pri takem bridkem žaljenju in pod težo skerbi, poverh pa še pri visoki Naši starosti bi se skorej kar zgrudili, če bi Nas ne oserčevalo in ne krepčalo prav tako najterdnejše upanje, da Gospod ne bode nikdar odtegnil božje pomoči svojemu Namestniku, kakor stroga dolžnost, katere se dobro zavedamo in ki Nas oostro opominja, toli terdnejše prijeti za kermilo sv. cerkve, kolikor bolj divja zoper njo v peklu vzbujeni vihar zmot in strasti. — Vse upanje in zaupanje stavimo torej v Boga, za katerega se borimo, terdno zanašajoč se na mogočno priprošnjo velike Device, Pomočnice kristijanov, kateri se goreče priporočamo, in ravno tako na priprošnjo svetih apostolov Petra in Pavla, pod katerih varstvom in brambo je sveto mesto vedno srečen mir živvalo.

Kakor pa Vi, častitljivi bratje, z Nami vsikdar žalost delite in pošiljate prošnje k Bogu, varhu in maščevalcu svoje cerkve, tako prav nič ne dvomimo, da bodo vsikdar ravno tako delali in vsi častitljivi bratje, italijanski škofje, in toliko skerbnejše vsak svoje ljudstvo vodili, kolikor večjo skerbnost hudi časi tirjajo. — Opominjamo, naj si zlasti prizadevajo, vernim svojim oznaniti

in jasno jim razodeti, kako brezbožni in brezvestni da so naklepi, katere nameravajo izvršiti ljudje, ki so prav tako sovražniki vere kot domovine. Naj jim povedó, da se gré za najvišje in najistinitejše dobro, za katoliško vero: da si sovražniki ničesar bolj ne prizadevajo, kot italijanska ljudstva od one vere odverniti in odtergati, po katere blaginji so tako dolgo cvetela v vsakoverstni slavi in sreči: da bi bilo za katoliške moč vsekako pregrešno, v takih nevarnostih spati, ali se jim le leno ustavljati, in da je treba, da svojo vero serčno spoznavajo, stanovitno jo branijo, in da so tudi pripravljeni z veseljem karkoli za njo terpeti, če bi okoliščine zahtevale.

Ti nauki in opomini zadevajo še bliže rimske meščane, katerih vera — kakor je očitno — se zvito dan za dnevom nevarnejše žali. Temu nasproti naj toliko bolj stanovitni ostanejo, kolikor večja je dobrota sv. vere, katero imajo od Boga, vsled tako tesnega združenja z apostolsko stolico, in naj bodo vredni potomci svojih očetov in prednikov, katerih vero slavi dober sloves po vsem svetu. Oni pa, in vsi Italijani in vsi katoličani po celem svetu naj ne nehajo in z molitvami in z vsakoverstnimi dobrimi deli Boga prositi, da naj milostno potolaži svojo jezo, provzročeno s strašnimi pregrehami in z nespametnimi napadi zoper sv. cerkev in naj dobrotljivo usliši združene prošnje dobrih in pobožnih, ki ihté po usmiljenju, hrepené po miru in izveličanju.

Tako govore sv. Oče. — Predragi v Gospodu! Očetova bridkost je tudi bridkost otrok; njegova nevarnost tudi naša nevarnost; sramota, katero zaradi vere njemu napravljajo, zadeva tudi vse tiste, katere veže ž njimi ista vera. Ker

boj, ki se bije proti sv. Očetu, ne velja njegovi osebi, ampak veri, katero mora po božji naredbi varovati; in ker je ta vera prav naša vera, zato velja boj tudi nam. Hudo bi se motili, ko bi menili, da ne zadeva osoda papeža in rimske stolice tudi nas. Hočejo udariti pastirja, da bi tem ložje čedo razkropili; zvezati hočejo čuvaja sv. vere, da bi tem ložje sejali seme nevere; omajati hočejo temelj, da bi toliko gotoveje porušili nanj postavljeno poslopje. To je namen vseh napadov na papeža prav do ostudnosti, s katerimi so ga sramotili binkoštni prazniki. Rim, nekdanj mesto brezštevlnih mučencev za sv. vero, češ, naj postane sedaj zavetišče brezvercev; in cerkveno središče kerščanstva — ognjišče novega paganstva. Jasno nam to oznanjujejo govori polni sovraštva in žolča, ki so se glasili o razkritju spomenika in ki so z neko strašansko odkritostjo priznavali, da to slavljenje odpadnika velja novi veri; veri, v kateri ne vlada in ne zmaga več neumerljivi Bog, ampak boginja „pamet“.

Nasproti vsemu temu, dragi moji! se mora vsakdo pokazati moža. Pred vsem mora nas navdajati živo prepričanje, globoko čustvo, da moramo biti tesno zvezani s papežem, ki je od Boga postavljen za varha sv. vere.

Mi ne smemo tedaj nikakor terpeti, da bi se vez jedinosti, ki nas veže s cerkvenim poglavarjem, kakorsikoli bodi zrahljala; še več, mi moramo skerbeti, da se ta vez vsaki čas močna in nerazvezljiva ohrani in vterjuje. In to storimo s tem, če sprejemamo brez izjeme vse verske in npravne nauke, katere nam papež oznanja, kot božjo resnico in če čisto natanko izpolnjujemo vse ukaze, katere za potrebne spozna pri vladanju svete cerkve. Prav mnogo jih je, ki menijo, da so katoličani, v resnici pa niso. Niso pa zaradi tega, ker verujejo in storé le toliko, kolikor sami hočejo, ne pa toliko, kolikor jim cerkev ukazuje verovati in storiti. Ne ravnajo se sami po veri, marveč vero obračajo po sebi; oni ne poznajo pokorščine do Boga, temveč hočejo, naj se Bog in njegova cerkev po njih ravna, njim uklanja. Kdor le tako veruje, ta ne veruje v izveličanje; ker on ne veruje kerščansko-katoliško.

Terdno prepričani o vzvišeni stopinji, katero zavzemajo papež po božji volji v cerkvi, in prepričani o resnici, da je le ondi cerkev Kristusova, kjer je papež, moramo dalje na to gledati, da bode papežu tudi vsikdar mogoče izpolnjevati svojo visoko nalogo. Kakor božja beseda in božja postava ne more biti odvisna od dobre ali hudobne volje ljudi, isto tako mora biti tudi ozna-

njevalec in tolmač božje besede, papež, neodvisen od vsake človeške oblasti. Nihče ga ne smé zavirati v oznanjevanju božje besede, če prav se zdi komu nepriležna; in on mora imeti vsak čas prostost, brez ozira na kako svetno moč zahtevati in ukreniti, kar tirja korist neumerljivih duš. Kakor Bog pri svojih sodbah ne more biti nikomur služabnik, prav tako tudi tisti ne, ki nam mora po božji volji kazati pota, po katerih moramo hoditi, da se nam ne bode treba kedaj bati sodbe božje. Z jedno besedo: papež mora biti prost in neodvisen pri izverševanju svojega vzvišenega nadnaturnega poslanja. — Te prostosti, te neodvisnosti pa pri sedanjih razmerah človeške družbe redno ne more imeti drugače, kakor če tudi v svetnem oziru ni nikomur služabnik, nikomur podložen, ampak če je sam neodvisen, samostojen vladar. Saj je, če prav vsakdanji, vendar vedno resničen pregovor: „Čegar kruh jéš, tega pesem pevaš.“ Zato tirja korist svete vere, korist kraljestva božjega na zemlji, da se zopet vstanovi primerna, od vsake druge države neodvisna papeževa, ali kar je isto, cerkvena država. Ne moremo in ne smemo se tedaj nikdar odreči, da bi ne vresničevali te zahteve; marveč vsak dan moramo to pravico za cerkev nazaj zahtevati, kakor tudi vsak dan molimo: pridi k nam tvoje kraljestvo. Saj ravno prostost in neodvisnost papeževa nam je porok, da bode moglo priti božje kraljestvo s svojimi blagri k nam v polni meri in nepopačeno, kolikor je to odvisno od cerkvenega poglavarja.

(Dalje nasl.)

Rožni venec me je obvaroval krive prisege.

Dninar Bernard je živel s svojo družino v zelo slabih razmerah. Sam ni imel večkrat ves ljubi teden nobenega zaslužka. Njegova žena Kunigunda je bila vsled večletne bolezní brez vsakega zaslužka. Marjeta, njegova edina dvajsetletna hči, je bila tudi zelo slabotna in je bila zato zmožna le za lahka dela. Terdoserčen upnik, ki ni mogel plačila dobiti, je pretil z rubljenjem njih stanje še shujšati. Vera, ki pravemu kristijanu z vdanostjo v božjo voljo in z zaupanjem v božjo milost olajša tudi najtežje breme, sicer ni popolnoma izginila izmed te obžalovanja vredne hiše, a bila se je precej ohladila.

Nekega dne pride k Bernardu kmet Leonard, zelo premožen mož iz bližnje vasi. Dobi ga doma z ženo in hčerjo, ter začne naravnost tako-le govoriti: „Gotovo ste slišali od pretepa, ki je bil v moji vasi na cesti in pri katerem je bil fant Valentin zaklan. Moj sin Janez je bil na sumu, da je on to pregreho izveršil, in je zato v preiskavi; čez nekaj dni se bode sodba dokončala. Sedaj je pa treba dobiti olaj-

ševavnih prič, katerih izjave bodo mojega sina ali oprostile ali pa njegovo krivdo olajšale. Če mi hočete pomagati, devica Marjeta, vas bodem dobro plačal."

"Kako zamorem to storiti?" vpraša Marjeta, "saj me med pretepom še v vasi ni bilo."

"To je res," odgovori kmet Leonard, "pa glejte, ono nedeljo, ki je bila pred tem nesrečnim dnevom, ste vi stregli gostom „pri lipi“, kamor je tudi Valentin prišel in se v posebni sobi sam vsedel. Vi ste mu prinesli več kozarcev pive in se z njim dalj časa pogovarjali. Hitro je popil pijačo in pretil, še danes enega zaklati. Od gostilne „pri lipi“ se je podal Valentin v našo, pol ure oddaljeno vas. Kaj se je tam zgodilo, gotovo ne veste povedati, ker vas tam ni bilo. Valentin je pa vaš domačin. Znan je bil kakor naglo jezen in prepirljiv mladenič."

"Valentin je bil prav zmeren in miroljuben mladenič," odverne Marjeta resno, "bil je sicer v posebni sobi ono nedeljo, a spil je samo en kozarec piva, bil je miren in vesel ter je z menoj le o vsakdanjih rečeh govoril."

"Če je bil Valentin kot miren človek znan," odgovori kmet Leonard čez nekaj časa, "ga vi res ne smete za človeka nagle jeze imeti. Toda ono nedeljo — morate vi reči, je bil zelo razdražen, in sicer zaradi fantov v naši vasi. Za povod ga niste hoteli vprašati, nekaj, da bi Valentina še bolj ne razjezili, nekaj pa, ker ste imeli še po drugih gostilniških prostorih opraviti. Te male laži v sili ne škodujejo Valentinu, ker je mertev in nima nobenih sorodnikov; a škodujejo tudi vam nič ne, ker vam laži nobeden ne more dokazati. Te male laži pa lahko mojemu sinu k prostosti ali vsaj k manjši kazni pripomorejo. Jaz sam bodem pa upnika plačal, ki vašim starišem z rubljenjem preti in ne bodem nikoli pozabil, kako veliko hvaležnost sem Vam dolžen."

"Če bi mi le ne bilo treba priseči!" vzdihne Marjeta. "kriva prisega je tako velik smertni greh, kakor so rekli gosp. župnik v šoli in že večkrat v cerkvi."

"Neumen otrok," jo zaverne oče, "greh vzamem jaz na-se. Ti storiš to le iz ljubezni in pokorščine do starišev, katere velike revščine rešiš." Dolgo časa so jo morali nagovarjati, da je slednjič obljubila pri sodnji tako odgovoriti.

Vas, v kateri je bil Valentin od hudobneževe roke umorjen, je bila dve uri daleč od bližnje sodnije. Cesta v mesto je deržala skozi Bernardovo domačo vas. Na dan preiskave je šla Marjeta ob šestih zjutraj proti mestu. Bil je lep dan mesca rožnika. Solnce je prijazno svetilo z neba, v Marjetinem sercu je pa bilo vse zelo žalostno. Ljubezen do starišev, katere bi lahko rubljenja oprostila in glas vesti, ki jo je opominjal in od krive prisege odvrčeval, sta se silno borila v njenem notranjem. Zato je Marjeta zelo veselilo, ko je došla staro potovko. Ta jo pozdravi in vpraša, če tudi misli v mesto iti?

"Da," odgovori vprašana, "povabljen sem za pričo k sodnji. Treba mi bode pričati o onem pretepu, pri katerem je bil ubogi Valentin umorjen."

"Tedaj bodeš morala priseči!" odgovori potovka resno, "jaz imam navado, na potu v mesto sv. rožni venec moliti. Moli ga z menoj! Pred tako resnim in imenitnim delom, kakor je prisega, je pobožna molitev zelo koristna."

Marjeta je morala osramotena priznati, da nima rožnega venca pri sebi.

"Ti toraj nimaš rožnega venca pri sebi!" jo pokara stara, verla potovka, "katoličan bi imel preje jed kakor rožni venec pustiti. Veš kaj? Na svojem rožnem vencu bom molila skrivnosti, ti pa moliš potem „sv. Marijo.“"

Ženski še niste dolgo časa molili, ko zaslišite divje vpitje za seboj. Kmalu potem gredo trije pojoči fantje mimo njiju naprej. Bili so iz Leonardove vasi. Fantje ju pozdravijo in eden izmed njih vpraša Marjeto: "Greš tudi ti k obravnavi?" Marjeta priterdi. Ko so odšli, molite dalje. Nemir jo je zmiraj bolj popustil. Pri vходу v mesto ji potovka še stisne roko ter se z njo poslovil.

Pri začetku obravnave so bile vse priče poklicane in od predsednika opominjane, da naj ne prisežejo krivo in si s tem ne nakopujejo božje kazni. Marjeta še enkrat proti nebu vzdihne in odstopi.

Več ur potem preteče. Slednjič pokličejo Marjeto v sobo, da bode svojo izjavo ponovila. Na vsem životu derhteča gre pred sodnika in počasi izgovarja prisego. Predsednik jo še večkrat opominja, le resnico povedati in tudi nobenega resničnega dogodka ne prikriti; potem ji pa stavi navadna vprašanja. Na vprašanje, če ji ni bilo nič obljubljenega ali ponudenega, odgovori z razločnim „da.“ Sodnik je mislil, da jo je napačno razumel in ponovi še enkrat vprašanje. Sedaj pa začne Marjeta jokati in odgovori: "Kmet Leonard mi je obljubil, če bodem zanj pričala, da bode ves očetov dolg poplačal in ga tako rubljenja obvaroval. Toda Bog je moja priča, jaz sem danes na potu v mesto rožni venec molila in ne morem starišem pomagati, jaz moram golo resnico povedati." Vsi poslušavci se zelo začudijo. Marjeta potem pové, kakor je bilo in omeni tudi, kako se je Valentin ono nedeljo obnašal.

Sedaj pridejo na versto oni trije fantje, ktere je Marjeta na potu videla. Vse tri je sodnik resno opominjal, da naj resnico povedó; pa vsi povedó drugač, kakor druge priče in se s tem še bolj zamotajo. Vsi trije ostanejo terdovratno pri svoji izjavi in so bili kakor krive prisege krivi v preiskavo peljani. Bogati in veljavni kmet Leonard je bil tudi zapert kakor zapeljivec k krivi prisegi.

Marjetini stariši spoznajo potem, kako so se nad hčerjo pregrešili, ker so jo hoteli k krivi prisegi zapeljati; zato je pa tudi nič ne karajo, ko je bilo rubljenje resnično zveršeno. Marjeta si je pa s tem svojo srečo vstanovila.

Neka bogata gospa je namreč zvedela to preiskavo in je verlo dekllico k sebi vzela; kmalu se je Marjeta pri njej tako izurila v ročnih delih, da je še svoje stariše podpirati zamogla. Čez nekaj lét je stariše še k sebi vzela, ki so potem pri nji zadovoljni svoje življenje zamogli dokončati.

"Rožni venec me je obvaroval krive prisege", tega ni mogla Marjeta nikoli pozabiti. Sv. rožni venec je bil potem njena najljubša molitev, ki je njeno serce razveseljeval, v težavah in bridkostih tolažil in v marsikaterih potrebah ji pomagal.

Kmet Leonard je vsled žalosti zbolel in še v zaporu umerl. Njegov sin Janez in drugi soudeleženci pri tej pregrehi in pri krivi prisegi so se vernili po prestani kazni v domači kraj nazaj. Ker se pa noben pošten človek z njimi pečati ni hotel, so bili pri-

siljeni v Ameriko oditi, da bi si tam nove domačije poiskali. Bog jim daj pravo spreobrnjenje in poboljšanje! (Kathol. Sonntagsbl. 27. okt. 1889.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Prevzvišeni gospod knez in škof so se 4. t. m. odpeljali na Dunaj k škofovskim posvetovanjem. Tudi več družih cerkvenih knezov se je pred nekterimi dnevi odpotilo na Dunaj. V tacih ozirih je zelo potrebno, da bi duhovni in drugi verniki goreče molili za dober vspéh višjih pastirjev pri njihovih prizadevanjih. —

Liberalni in judovsko-framasonski časniki škodljivo po svetu trobijo o odpadu Podražanov k gerškim razkolnikom in Koprivnikarjev na Kočevskem k „altkatolikom.“ Hvala Bogu, da ne v enem in ne v drugem kraju ni še slišati očitnih odpadnih in upajmo v Božjo pomoč, da tudi ne bo. Naredili so pa hujškači dosti veliko pohujšanje s svojim bobnanjem, ker slovenski narod je daleč okrog po svetu v najboljšem imenu zaradi svoje neomahljive zvestobe in vernosti do katoliške Cerkve; zdaj pa se začudujejo, češ, kaj mora biti, da se tako vé rni narod jame edinozveličavni Cerkvi izneverjevati?... Dosti grenke so šibe, s kterimi nas letos pravica božja tēpe, — nikarmo je še z novimi pregrehami ne dražimo!

Na Brezovcu imeli so štiri dni ponavljanje sv. misijona. Vodila sta ga prečast. oo. Lazarista Urban Nežmah in Karol Heidrih z vso gorečnostjo in z velikim trudom; lahko bi se reklo, da sta bila noč in dan v cerkvi, v spovednici ali pa na leci. Poseben pomočnik je bil tudi preč. frančiškan o. Angelik, neutrudljivi spovednik. Bog plačaj! Nad 1700 spovednih listkov je bilo po fari razdeljenih in vsi so nazaj prišli. Upati je obilnega vspeha. V ponedeljek, 4. t. m., je bil slovesen sklep s primernim govorom, sv. mašo in Te-Deum-om. Bog daj obilnega sadú!

Iz Bosne nam piše eden prav veljavnih gospodov tako-le: Liberalni časniki frajnavrarski so povsod raznesli glas, kako se je mesto Podraga (ne „mesto“, ampak vas; Vr.) s svojim prebivalstvom odvernilo od edinozveličavne katoliške Cerkve in prestopilo k razkolništvu. (To se sicer ni zgodilo in upamo, da se tudi ne bo. Vr.) Kaj pa, da to frajnavrari z velikim bobnom preslavljajo in obračajo na mlin zoper katoliško Cerkev. Mi v Bosni naj bolj poznamo nesrečo prestopa v razkolništvo, kajti nasprotniki katoličanstva zase rabijo to dogodbo ter pravijo: Ako se na Kranjskem tako dobro in pobožno ljudstvo odvrta od katoliške Cerkve; kaj pa v Bosni in na Hervaškem? Sovražniki na vse kriplje gledajo porabiti slučaj v Podragi na škodo katoliške Cerkve.

Gotovo je ljudstvo v Podragi dobro, kakor drugod po Kranjskem, pravi gosp. dopisnik, le liberalni časniki da so ljudstvo zbegali. Vi ste, preč. gosp., v št. 40 „Zgod. Danice“, pravi dalje, podučili ljudstvo in pokazali, kaj je razkolništvo; lejte, tudi jaz sem nekaj malo napisal, da Slovenci vidijo, kaj da je razkolstvo — šizma; porabite, ako Vam je drago. (Op. pride prihodnjč, omenimo pa naj tukaj nekaj družega, v to zadevajočega). V „Slovcu“ pretekli terek pripoveduje nekdo v dopisu iz Vipave dogodek,

ki kaže, kako globoko se človek v slepoto pogrezne, ako začne zoper svojo mater, svojo lastno Cerkev rogoviliti. Pravi namreč, da v neki pošteni kerčmi v Vipavi so bili med drugimi gosti tudi trije ali štirje Podražani. Ko ravno „Ave-Marijo“ zazvoni, molijo vsi drugi gosti z domačimi vred na glas „angeljsko češčenje.“ Pričujoči Podražani pa začno govoriti zabavljice o tej „angeljski molitvi in preblaženi Devici...“

Ako je to res, se bo moral „pope“ sam prekrižati in s strahom bežati od tacih novovercev, — kajti tudi „staroverci“ časté Marijo kakor Mater Božjo in imajo do nje veliko spoštovanje, — oni nesrečni preklinjavci pa bodo morali poiskati še kako drugo vero, n. pr. judovsko, ali celo turško*)...! — Toda, kakor naš bosanski dopisnik pravi: ljudstvo v Podragi je gotovo dobro, kakor drugod Kranjci, — zaslepili so jih laži-liberalci s svojim hujskanjem. Ko se bo razdraženost malo ohladila, naj bi se jim naklonil kak sveti ljudski misijon, da bi spoznali svojo napako in se skesani k Bogu povernili ter se v resni pokori zopet sprijaznili z razžaljenim Bogom in z materjo sv. Cerkvijo.

Iz Amerike Št. Jožef, 2. okt. 1889. Če hočete in mislite, da bo zanimivalo Kranjce, lahko to-le denete v Vašo zelo cenjeno „Danico“.

Francov Gospod pri ameriškanskih Slovcih v gostjah.

Vem, da pa tudi radi slišite, ljubi rojaki unstran morja, kako se nam tukaj godí. Če tudi kaj posebnega ne bodete tukaj brali, vendar bi utegnila moja popisovanja Vam pomagati, da se bodete malo ložje mislili v razmere našega življenja.

Že od leta 1881, ko sem z njimi v Ameriko popotoval, se nisva več vidila s prijaznim g. Janez Pavlinom; dvajset let je že preteklo od kar so za kratek čas imenovani gospod kranjsko naselbino oskerbovali, od tega časa jih nič ni bilo blizo. Tudi to stran morja v velikanski namreč smo Slovenci daleč narazen in se le včasih snidimo, kadar čas in delo pripušča.

Družega septembra zvečer pridejo z vlakom č. gospod z bogoslovcem, g. M. Bilbanom, v Št. Jožef, ker jaz med tednom bivam. Drugi dan zjutraj so gospod Janez v samostanu pri benediktinskih sestrah maševali, potem sva naglo pogledala njihova poslopja. Posebno jih je zanimival vstav za indijanske deklice. Pogumne dekletca so jim koj morale v očipovskem jeziku moliti. — So pa dekleta v tej napravi od sedmega do 22 tega leta. Vlani smo tukaj s srečnim vspehom odgojevali čez 100 Indijank; dve in trideset deklic (od 11—19. leta) sem spustil po dobri pripravi k prvemu svetemu Obhajilu. Znale so na pamet celi srednji katekizem v angleškem jeziku. Večjega veselja ni bilo želeti ne nam in ne mojim gojencem, kakor smo ga občutili ta dan. Bog jih pri tej volji ohrani! S tem delom se ukvarjajo sestre že peto leto. V Št. Jožefu, je že kakih dve sto sestrá v ben. samostanu, ktere doma in po misijonih šolo učé in po bolnišnicah bolnikom strežejo. Med sestrami so različni narodi zastopani. Večinoma so nemke, je pa tudi mnogo irčank, angličank, francozinj, po-

*) Stavec: Počasi..., tudi tega ne! Slišal sem, da tudi turki Sinú Božjega spoznajo saj za preroka; tedaj bi ne pustili Njegove matere zaničevati!

lakinj, čehinj; dve sta na pol-indijanki in kakih deset je slovenk. Njih poslopja so iz opék zidane.

Zdaj pa naprej. — Žumrov oče imajo naprežena že dva iskra konja, da nas potegnejo v novo slovensko naselbino.

Tako smo dirjali teh 12 angl. milj, da smo bili v dveh urah že tam pred cerkvijo. Gospoda je kaj veselilo, da je iz prešnje burne kapelice, ki je bila iz hlodov skup zbita, vendar le postala prijetno z deskami preoblečena cerkvica. Letošnjo spomlad smo jo zunaj in znotraj prebarvali in na novo prekrili. — Poslopje ima 55 čevljev na daljavo in 40 na širjavo.

Otroci, mladina in stari Kranjci so nas čakali že pred cerkvijo, da so vidili in pozdravili preč. g. duhovna in rojaka. Precej hotli smo začeti službo božjo, pa kaj se če? prašanja in odgovaranja ni bilo konca. — Pokažem č. gostu še notranje v cerkvici; rekli so: „prav berhko imate notri.“ Seveda, z malmi dohodki jo po svoji moči ozaljšujemo. Oltarji in spovednica so le za silo skupaj zbiti, na Marijinem oltarju imamo pa prav lepo štatvo (kip) Marije Device, katero smo dobili iz Monakovega. Ta oltar dekleta in žene z različnimi cveticami kar obložé, tako, da umetno narejenih lahko pogrešamo. Nekaj tacih narejenih še tudi imamo; so jih žene od doma iz Gorjanske fare sabo prinesle.

Slednjič začnemo slovesno sveto mašo, — je namreč tudi začetek šolskega leta. Vsa cerkev je polna ljudi; kakor o velikih praznikih; zato porabim priložnost in jim razložim njih dolžnosti za šolo, in sploh izrejo otrok. — Po sv. maši gré šolska mladina na svoje delo. Je pa tu popolnoma kranjska šola; vendar se slovenskega kaj prida ne podučuje. Ko otroci pridejo v šolo, večinoma le slovenski umejo, pa morajo se koj angleščine poprijeti, s slovenskim jezikom se ne pride dalje kot uro hodá. Kerščanski nauk se pa vendar vsi učijo le v maternem jeziku in, hvala Bogu, prav pohvalno.*)

Mladina, ki je šla sedaj k prvemu sv. Obhajilu, je znala dobro ves srednji katekizem (100 str.) na pamet. Ko znajo angleško brati, naučé se po slovensko v par tednih. Že otroci se tukaj vsake reči pogumno poprimejo, prav po ameriansko!

Pri tem mi zelo pomaga g. učitelj, ki je tudi zmožen tega jezika. Imamo sedaj g. Franjo Bernika, amerianskega Slovenca, kateri se je v našem benediktinskem vseučilišču izučil. Otroci imajo vsak dan kerščanski nauk v šoli, vsake 14 jih pa jaz še nekaj ur pridem podučevati.

Toliko o šoli. Po slovesnosti smo se še s Kranjci pomenkovali in kratkočasili. Napravili so nam prav dobra kranjska jedila; po južini so jo pa tako prepevali, da je bilo kaj. Dekleta, žene, fantini in možje so se na okrog vstopili in so jo rezali, kar se je dalo. Nastavili so gorenjske, dolenjske, poljanske in podgorske narodne pesmi, tako ginljivo je bilo, da so nam solze silile v oči. Naše misli in naša serca so se dvignile tje v preljubo domovino in so se nasitovale kranjskega veselja. Č. g. Pavlin se kar naslišati niso mogli, ker kaj tacega v Ameriki še niso doživeli; celi dan so bili polni teh občutkov in po noči so jih prijetne sanje nosile po slovenskih

*) Glejte, da se materna beseda v srenji pridno goji in obrani!

pokrajinah. Nazadnje so še zapeli: „Ko smo delo dokončali“, ter smo se z gosp. Kapusom odpeljali proti zapadu v drugo slovensko naselbino, k sv. Antonu. To je pa šla pot po gozdih in travnikih, po grobljah in močvirjih, da smo že vsi dosti imeli. Močni, ponosni konji so berzo do malega vseh 9 ur tekli, mi smo pa odletovali na vozu, kakor da bi v stopah „ješprenj“ delali. Gospod Pavlin so rekli: „Saj nam se bodo še kosti razklenile; tukaj imate pota koj vse na kvéder.“ Pri vsem tem nas pa dobra volja in zapustila.

(Konec nast.)

Čepovan. 1. novembra. (Nove orglje in dotična slovesnot.) Dve znameniti slavnosti smo letos praznovali pri nas, katerih naš sedanji rod ne bo pozabil do groba. Na prvo so hrepeneče čakali že naši očetje, pa le redki so jo doživeli, to je na instalacijo prvega župnika, ki se je veršila letos 24. junija. Ta naš prvi župnik pa nam je preskerbe tudi letos 27. oktobra novo slavnost, kakoršne pač sedanji in naslednji rod ne bo več praznoval, namreč blagoslovljenje novih orgelj. Orglje je blagoslovil in pridigoval prečastiti gospod dekan A. Harmel. S svojim prihodom je ustregel željam in vabilu svojega prijatelja, našega č. g. župnika B. Gerča, razveselil je vso občino s krepkim govorom o pravi cerkveni glasbi in petju, a navdušil tukajšno cecilijansko podružnico, ki ga časti očeta cecilijanskega petja v naši nadškofiji. K tej slavnosti so došli tudi še trije sosednji čast. gospodje duhovni, preč. gosp. župnik J. Kokošar pa je prišel iz daljnih Šebrelj, da je nove orglje, delo gospodov bratov Zupanov iz Kamne gorice, pregledal in presodil. Dal jima je častno priznanje, da sta res mojstra v svoji stroki, ki neprenehoma napredujeta porabljajoč vse novejšje znajdbe, zadevajoče izdelovanje orgelj.

Orglje imajo 10 pevajočih spremenov in 5 kolektivnikov. Zunanje lice je očém zelo prijetno, zadosti, a ne preveč okrašeno. Vsa mehanika in znotranja sestava je priprosta, zato pa priročna in terpežna, določena po najnovejših znajdbah. Vsi smo z orgljami popolnoma zadovoljni, mojstroma pa hvaležni, da sta nam napravila tako izvrstne orglje za jako nizko ceno, 1350 gld. Ker je naš č. g. župnik vnet za pravo in postavno cerkveno petje in ga tukajšni cecilijanci radi in zdatno podpirajo, smo prepričani, da bodo nove orglje pele vedno le v čast Božjo in nam v spodbudo, nikoli pa nespotikljivih napevov. So pa tudi spremeni Zupanovih orgelj tako vbrani, da veličastni „principal“ s svojo „oktavo“ poslušalca opominja na mogočnost božjo in lastno nizkost; drugi bolj milobni pa duha povzdigujejo in nagibajo k pobožnosti.

V Jeruzalemu, 15. okt. 1889. Iskren, hvaležen pozdrav iz vsega serca s Kalvarije, Kristusovega slavnega in presv. groba in mnogih svetišč v Jeruzalemu! Poslednjič pisal sem Vam iz Aleksandrije, še prej pa s Korfa. Ste li pisma prejeli? (Vse pošteno došlo. Vr.) Iz Aleksandrije plovili smo v Por-Saíd pri začetku sueškega prekopa; tu smo ostali vso rožnovensko nedeljo. Šel sem v novo mesto k službi Božji — v katoliško cerkev. Na parobrodu so pa vso nedeljo izlagali in nalagali blago. — Ob 4ih popoldne bilo je določeno odploviti; ko začnó sidro vleči iz morja, se oni stroj, s kojim ga vzdigajo polomi in iz mesta parobrod ni se mogel ganiti, velika škoda in

mного zgube, celo noč so delali, nič niso opravili, še le v ponedeljek so z velikimi napori sidro izvlekli. (Tako je plačilo za skrunjenje dne gospodovega! Vr.) — Določeno bilo je prej, da od tod plovimo v Jaffo, zbog one nesreče pa so plovili prvo v Berut. Meni je to prav došlo, morali so me zastonj ploviti ob obrežji Palestine in Sirije. V Berutu so ostali ves dan, odplovil sem v čolnu v mesto in obiskal cerkve. — V noči odplovili smo nazaj proti Kajfi, tu ostali zopet jeden dan; odplovil v mesto, obiskal cerkve, potem pa šel na slavno in sveto goro Karmel. Tako sem prvi pot stopil na sv. zemljo v Galileji. — Opravil sem pobožnosti v slavo rojstva bl. D. Marije in k večlovečenju Sina Božjega, k presv. Družini.

V noči odplovili smo doli proti Jaffi; deželo sem zamogel vedno viditi, ker tu luna jako bistro sveti, bolje nego pri Vas. V jutro rano doplovili smo pred Jaffo. Vreme lepo, morje mirno. Odplul sem v čolnu k mestu za pol franka; sitnosti in nadlege nobene. Taki šel sem v frančiškanski samostan in bil pri slovesni rožnovenški službi Božji in pri več ss. mašah; dobil črne kave in sobo za počitek; ali počival nisem. Opoldne obed. Po obedu hotel sem oditi; ali neki frater mi pravi: „Počivajte, imate še časa dovolj priti v Ramlo; saj ni več kakor 2–3 ure. Slušal sem in se opekel. — Ob 4ih popoldne odidem sam in peš; ali grem in grem: Ramle le ni! Noč se napravi in berzo hodeč hodil sem še dve uri v noči. Došavši v Ramlo najdem že vse zaperto, osobito samostan, — komaj sem sklical in dobil vhod. Tu sem prenočil. V jutro bil pri sv. maši in rožnovenški pobožnosti, dobil črne kave za zajutrek in odšel. Nekaj časa je še bolj zložna, valovito gričasta planjava, potem pa vedno bolj kviško po žlebasti dolini med okroglastimi gorami, še dalje pa z verhov v nižine okroglih gorskih verhov, skoro brez konca in kraja.

Štiri gostilne so ob cesti po 2–3 ure saksebi; poldne je že proč, jaz samo ob črni kavi. — Idem v gostilno in vprašam, koliko stane steklenka vina? „Dva franka“, bil je odgovor. Prosim le za malo vode, zraven pa prigriznem en mornarski suhor, biskot.

Idem dalje; večji del je samotno. Silo visoko sem že na gorah; mislil sem, da vsaki časek ugledam Jeruzalem, ali zopet in zopet se prikazujejo verhovi gorá in doline in kotline vmés. V mraku sem došel v globoko dolino, vprav pod sv. Ivanom v gorah; pri cesti so 4 gostilne. Idem v prvo. Gostilničar bil je palestinski rojak in katolik. — Kruha ni imel; vzel sem vina; ni bilo drago. Najdem v torbi še malo sira in en suhor. — Lačen, nisem spoznal, da je oboje že plesnjevo. — ali kmalo počutil in terpel sem hude muke. Omenim naj mimogrede: vročina je še sedaj tu povsod jako silna, nikdar v poletju ni taka na Kranjskem. — V jutro rano počastim iz doline gori: obiskovanje bl. D. Marije k Elizabeti in predhodnika Kristusovega. Iz doline se v silnih težavah in slabosti pomikam po stari bližnji cesti, zelo v kreber in visoko, vsacih 15–30 korakov sem omagal in se zgrudil na tla ob potu.

(Konec nasl.)

Pesem v slavo sv. Tereziji. *)

Danes v bridkosti nikar ne žalujmo,
Praznik Tereze v veselju praznujmo!
Boj je življenje — vedno terpljenje.
Bog, ki sprejel je Terezijo v raj,
Dal bo rešenje,
Uslišal bo njene priprošnje sedaj.

V boju omagati tukaj ne smemo,
Radost, da tamkej nebeško prejmemo.
V boju pomaga varhinja blaga,
Ktera junaško borila se je. —
Mati nam draga,
Tebe pozdravlja veselo serce!

Kak je gorela, kako hrepenela,
Gledala njo so nebesa vesela.
Zdaj je končano — zdaj je prestano,
Duh nje je splaval tje v svitlo nebó.
S slavo obdano
Gleda devico zdaj naše okó.

Zemlja, zares si ti solzna dolina,
Oj, kakó raja bliščí se višina!
Varuhi naši — smert nas ne plaši:
Grenkost živeti je, umreti je slast.
Smert nas ne straši:
Pelji, Terezija, Bogu nas v last.

Nekaj, Terezija, te tolažilo,
Kadar sercé tu solzice je lilo:
Terpi, za Krista, kakor On terpi!
To nas Tereza v terpljenju učíš;
Z Jezusom terpi,
Nosi v življenju veselo svoj križ.

Vzdignjeno k angelom v rajske višave,
Venča zdaj venec Terezijo slave.
Da se borimo, krono dobimo,
Zmagamo satana, sebe in svet,
Njo zdaj prosimo; —
Slabim pomaga junakinj naj cvet.

Mi, ki smo kazeni za greh zaslužili,
Bomo v pokori se britko solzili.
Serce skesano — Bogu udano
Toči solzice s Terezijo naj.
Serce skesano
Pelje k Tereziji v sveti nas raj. —

Prosto poslovenil:
Janez Bilc.

Razgled po svetu.

Dunaj. (Šolski antikrist.) Na Dunaju imajo vseučilišniki polno društev pod raznimi imeni. Med temi ste tudi katoliški društvi „Norika“ in „Avstrija“, katerih število se pa skoro zgubi proti drugim; nekatere katoliški družbi rade pisano gledajo, zlasti ker je vmes tudi veliko judov in drugovercev.

*) S to pesmijo bojo č. sestre Karmelčanke slavile svojo varhinjo in mater, sv. Terezijo.

Že tukaj smemo prašati: Kaj je postalo iz nekdanj katoliške, s katoliškim denarom in od katoliških mož ustanovljene univerze?

Še huje pa je, kar se je godilo 26. oktobra v univerznem predvoru in od ondot na poti proti magistratu. Družniki „Germanije“ in „Markomanije“ so začeli katoliškim dijakom „Norike“ in „Avstrije“ zabavljati in so jih pahali in izrinili iz vseučilišnega poslopja, jim začeli „Pereat“ kričati itd. Katoliški družniki se podajo proti magistratu, da bi tam varstvo našli. Poročilo pravi: Ravno da so bili katoliški zunaj, se vsa tropa — njih 1000 — dervi za njimi in jih začne s palicami bfti in pretepati, da je vstala polna vojska. Vse, kar je tej divji tropi („dieser wilden Rotte“) se ustavljalo, je bilo na tla poteptano. Kmalu so bili izmed katoliških študentov marsikteri do kervi ranjeni. Le-ti, da bi ne bili na ulicah pobiti od teh razdruženih sovražnikov, so se umaknili v mestno hišo; pa še tje notri so za njimi psovanja kričali in divje se derli! In to se je godilo opoldan, očitno na ulicah, v stoljnem mestu Dunaju proti cesarju zvestim katoliškim študentom.

In kaj je bil vzrok take turške razdraženosti? Neka društvena znamenja, ktera so katoliški družbeniki nosili z vladnim privoljenjem, so nasprotnike v oči bôdla, najberže pa še bolj sovraštvo zoper to, da se ti verli dijaki ne boje očitno kazati se katoličane, in še posebej, da katoliški dijaki zaveržejo brezbožni dvoboj, kateri je že tako po božjih in deržavnih postavah prepovedan.

Vsi poštenjaki, kakor n. pr. profesor dr. Scheicher, čestitajo katoliškim dijakom, da so zarad verskega prepričanja toliko krivico terpeli, grajajo pa divjaški fanatizem zaslepljenih napadnikov.

Tudi 95 bogoslovskih poslušavcev na univerzi z mnogimi drugimi človekoljubi vred je poslalo pri terdivno adreso tem dijakom. Pač potrebna je katoliška univerza, kakoršno pripravljajo v Solnogradu..., naj bi se le skoraj doveršila.

Gerško. Katoliška liceja sv. Dijonizija v Atenah. Sv. Oče Leon XIII osnovali so nedavno katoliško gerško licejo v Atenah, gerškem stoljnem mestu. Na tej liceji bode klasičen poduk in učili se bodo tudi živi jeziki. O tej priliki pišejo gerške novine „Anatolé“: Izbranje imena za licejo ni moglo biti srečniše, ker postavljeno je pod varstvo sv. Dijonizija, kateri je preslavil gerško cerkev, in ki je varh glavnega mesta. Pod varstvom in nadzorstvom škofa Marongó-a bode nova liceja; kar je narbolj želeti, in nadjati se, je to, da bode kmalo obrodila naj boljšega sadú. Da je ta liceja osnovana po darežljivosti sv. Očeta Leona XIII, to je očitno znamenje, kako goreče želijo papeži, da naj katoličani zraven vere obvarujejo svojo narodnost. Lažnjiva pravljica je tedaj, da katoliška Cerkev hoče polatiniti one, kateri k nji pristopijo. Resnica je ravno nasprotno, kajti katoliška Cerkev dopušča vsakemu narodu, da varuje svojo narodnost... („Vrhbosna.“)

Angleška vlada je P. Perry-u S. J. dala nálog, naj bližnje popolno merknjenje solnca opazuje v Guinei. P. Perry je vodja na Stanyhurst — zvezdarni in eden naj učenejših astronomov.

V Skadru, carjigrajskem predmestju na azijanski strani, je 29. oktobra strašen ogenj v kratkem upepelil čez sto hiš.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni namen:

Katoliške vlade južne Amerike.

b) Posebni nameni:

15. S. Leopold. Cesar avstrijski. Dedna dežela avstrijska in svetnikove ustanove. Katoliški tisk.

16. S. Jedert. Saksonsko in misijoni po severu. „Duhovni in obhajanci“ Pospeševalci Serca Jezusovega bratovščine in molitvenega apostoljstva. „Žertve prekucije.“

17. S. Anijan. Društvo sv. Kanizija in mladina, ktere vera in npravnost je v nevarnosti. Več učiteljic in vzgojevališč in njih vodstvo. Važne volitve.

18. S. Evgenij. Neki škof s svojo škofijo. Veliko imenitnih gospodov. Različni bolniki, reveži, stiskani.

19. S. Elizabeta. Tirinško. Avstrijska cesarica. Kerščanska materinska društva. Elizabetinke. Več vdov in sirot.

20. S. Feliks Valeški. Misijoni po Afriki. Protisuženjsko gibanje. Delaveci in delodajaveci.

21. Marijino darovanje. Marijanske kongregacije in bratovščine. Veliko taci, ki zamujajo službo božjo. Zadeve zarad poklica.

22. S. Cecilija. Kerščanska umetnost, posebno cerkvena glasba. Več ženinov in nevést, več zakonskih. Da bi se raztergale grešne zveze in znanja.

23. S. Klemen. Oznanovavci sv. evangelija. Sužnji strahú pred ljudmi. Več na duhu bolnih.

(Konec nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Nekaj med seboj sovražnih oseb za spravo. — Bolan učencec za zdravje. — Neki bolnik za zdravje, če je Božja volja. — Bolna za zdravje. — Žena priporoča moža in otroke za pravo kerščansko življenje.

Zahvale.

Tako hudo bolna sem bila, da mi nobeno zdravilo ni pomagalo; po opravljenih več 9dnevnicah in dobrih delih na čast ss. Jožefa, Antona in Franciška Ksav. pa sem se popolnoma ozdravila. Toraj serčna zahvala Bogu in imenov. svetnikom!

Slišala sem, da je dobro moliti k Jezusovi ramni rani, toraj sem se v nekih britkostih zatekla k Jezusovim svetim ranam in opravila devetdnevnic, posebno k njegovi ramni rani; in bila sem uslišana. S tem spolnujem svojo obljubo, da naznanim po „Danici“ priserčno zahvalo za dobroto, ki sem jo dosegla.

J. K.

Listek za raznoterosti.

Ljudska in dijaška kuhinja. Po izkazu preteklega mesca je bilo ob koncu oktobra 137 osóeb zaznam-njanih na dijaško ime, ki dobivajo po nekoliko hrane zastonj. Njih 16 oskerbljuje ljudska kuhinja in daje jim „gratis“ iz zapuščine pokojnega voznika Rozmana in svojega kapitala; drugih 121 je na ministrovih ramah, izmed katerih po pogodbi kuhinja še 3 prevzame, in sicer tacih, za ktere je plačevati po 6 kr. na dan. Za drugih 119 je prišlo na dijaškega ministra plačati za pretekli mesec 169 gl. 62 kr. — Še za druge, ki dobijo k stanovanju ali sicer na dom pomoč, k šolstvu, šolnini itd., tudi niso bili majhni troški. Tudi dijaški kuhinji žuga huda letina. Bog daj prav obilen biagoslov našim usmiljenim dobrotnikom!

Rimski Katolik. VI. zvezek dr. Ant. Mahniča je ravno prišel na svitlo in ima od str. 557 do 668 obilno premisljiva vrednega blaga.

† **Umerl** je 2. t. m. hišni posestnik Verban Kalan v Ljubljani, v 66. letu svojega življenja, ktere-ga v imenu sorodovine priporoča v molitev in spomin njegov nečak č. g. A. Kalan.

Poročil, se je preteklo nedeljo, 3. t. m., blago-rodni gosp. Levičnik Albert, potomec znane Levičnikove rodbine iz Železnikov, sedaj sekcijski svetovalec v c. kr. pravosodnjem ministerstvu na Du-naji, z gospodičinjo Frančiško Guzel-ovo, po domače Balantovo, iz Škofje Loke. Venčanje veršilo se je v škofjeloški kapucinski cerkvi, in bil je sv. obred sklenjen s sv. mašo. Naj smemo o svatbi omeniti nekaj, kar je morebiti zlasti pri gosposkih mizah premalo v navadi, zato pa toliko bolj spodbudno in posneme vredno. Pred svatovskim obedom so namreč vsi navzoči gosti stojé na glas in skupno opravili, se vé, slovenski, molitev pred jedjo, in ko je kmalo zatim zazvonilo „poldansko angelovo češenje“, se je enako tudi od vseh navzočih na glas opravila pred-pisana molitev. Da imenitni in visoki gospodje in gospé očitno spoznajo svojo vero, je nekaj, kar smé tudi v „Danici“ zapisano ostati; naj bi se vselej tako godilo.

J. L.

„Spomenica o posveti prvostolne cerkve Serca Isusova u Sarajevu,“ ktero je „Danica“ bila že napo-vedala, je res lepo delo s podobami. Razposlana je gospodom, kateri so se ondotnim gg. kanonikom za njo oglasili. Kolikor več se jih bo oddalo, toliko več koristi bo imela nova prvostolnica, ktera v svojem notranjem pogreša še mnogo mnogo. Vredil je delo preč. g. kanonik dr. Andrija Jagatić, vrednik cerkvenega lista „Verhbosne.“

† **Umerl** je č. g. župnik Ign. Vrančič. R. I. P. **Podpore vsled vremenskih nezgod.** Gg. župani in duhovni po deželi naj nemudoma pošljejo svojim za-stopnikom v deželnem zboru poročila o cenjenih škodah po toči, povodnji itd., da se bo védil zbor ozirati na njih potrebe.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji. Kanoniško investirani so čast. in preč. gg.: Ljudovik Kumar za kuracijo Lokve; Jak. Vicentini za župnijo Vogersko; Mih. Avian je postal namdstni vodnik svetišča M. D. na

otoku Barbanu; za vikarja na otok Morosmi Fr. Bauden, duh. pom. v Teržiču; v Teržič pride Evg. Jordan, v Villese pa Fain Ant.

Preskušnjo za samostalnike so delali 8—10. okt. čč. gg.: Fr. Cleri, Barban Maran in Gothard Pavletič. — Č. g. dr. Fr. Sedej, bogoslovski pro-fesor, je imenovan dvorni kapelan in vodja v Avgu-stineju na Dunaju. Čast. g. Karol Bavbele je postal doktor bogoslovski.

Iz rimskega Martirologija.

22. sušca.

Rimski zapisnik ima tudi za ta dan mnoge svet-nike in svetnice, kakor so poznamnjani, namreč:

V Narboni na Francoskem sv. Pavel, škof, učenec apostoljski, ki je bil, kakor piše Sergij Pavel, prokonzul, sloveč svetni gospod, kateri je bil pa ker-ščen od sv. ap. Pavla, in ko je potoval na Španjsko, je bil puščen v Narboni; tam je postal škof. Ondod je goreče oznanoval sv. evangelij, in sloveč s čudeži se je preselil v nebesa.

V Taracini sv. Epafrodit, ki je bil od sv. adosteljna Petra posvečen za škofa v tem mestu.

V Afriki ss. mučenci Saturnin in še devet drugih marternikov.

Ravno ta dan svete mučenici Galinica in Bazilisa.

V Anciri sv. Bazilij, mašnik in mučenec, ki je pod Julijanom odpadnikom v grozovitih martrah dušo Bogu izročil.

V Kartagi sv. Oktavijan, arhidijakon, in ž njim veliko tisuč marternikov, kateri so bili zarad katoliške vere od Vandalov poklani! Zarad katoliške vere: slišite Podražani?

Ravno tam sv. škof z imenom Deogracias, škof v Kartagi, ki je veliko katoličanov, vjetih in od Vandalov z mesta v sužnjost peljanih, odkupil, in po mnogih drugih svetih delih življenje v Gospodu do-končal.

V Auxim-u na Picenskem sv. Benvenut, škof.

Na Švedskem sv. devica Katarina, hči sv. Brigitte. Švedi so bili katoličani, potem so od sv. vere odpadli k luteranstvu; od tistega časa, se vé, nimajo več svetnikov in ne svetnic.

V Rimu sv. Lea, vdova, ktere čednosti in pre-seljenje k Bogu je popisal sv. Jeronim.

V Genovi sv. Katarina, imenovana Genoveška, vdova, sloveča zavolj zaničevanja vsega posvetnega in zarad goreče ljubezni do Boga.

Sv. Cerkev ima brez števila blaženih in svet-nikov; zato se vsaki dan v koru kanonikov po branjih zadevnih imén še pristavlja: „In drugod spomin drugih svetih mučenčev, spoznavalcev in svetih devic.“

Zaradi pomanjkanja prostora darovi prihodnjič.

Pogovori z gg. dopisovalci.

„Pr.“: Pesmica še ni godna. Želite vedeti vzrok. Še pa in svatovske obleke nima n. pr.:

„Hodijo le po krivi poti,
Nespamet vidi se povsodi.“

Ali pa:

„Vsak le svoje malhe polne,
Siromaka zdaj vsak kolne.“

Listek za raznoterosti.

Ljudska in dijaška kuhinja. Po izkazu preteklega mesca je bilo ob koncu oktobra 137 oseb zaznam-njanih na dijaško ime, ki dobivajo po nekoliko hrane zastoj. Njih 16 oskerbljuje ljudska kuhinja in daje jim „gratis“ iz zapuščine pokojnega voznika Rozmana in svojega kapitala; drugih 121 je na ministrovih ramah, izmed katerih po pogodbi kuhinja še 3 prevzame, in sicer tacih, za ktere je plačevati po 6 kr. na dan. Za drugih 119 je prišlo na dijaškega ministra plačati za pretekli mesec 169 gld. 62 kr. — Še za druge, ki dobijo k stanovanju ali sicer na dom pomoč, k šolstvu, šolnini itd., tudi niso bili majhni troški. Tudi dijaški kuhinji žuga huda letina. Bog daj prav obilen biagoslov našim usmiljenim dobrotnikom!

Rimski Katolik. VI. zvezek dr. Ant. Mahničiča je ravno prišel na svetlo in ima od str. 557 do 668 obilno premislika vrednega blaga.

† **Umerl** je 2. t. m. hišni posestnik Verban Kalan v Ljubljani, v 66. letu svojega življenja, ktere-ga v imenu sorodovine priporoča v molitev in spomin njegov nečak č. g. A. Kalan.

Poročil, se je preteklo nedeljo, 3. t. m., blago-rodni gosp. Levičnik Albert, potomec znane Levičnikove rodbine iz Železnikov, sedaj sekcijski svetovalec v c. kr. pravosodnjem ministerstvu na Du-naji, z gospodičinjo Frančiško Guzel-ovo, po domače Balantovo, iz Škofje Loke. Venčanje veršilo se je v škofjeloški kapucinski cerkvi, in bil je sv. obred sklenjen s sv. mašo. Naj smemo o svatbi omeniti nekaj, kar je morebiti zlasti pri gosposkih mizah premalo v navadi, zato pa toliko bolj spodbudno in posneme vredno. Pred svatovskim obedom so namreč vsi navzoči gosti stojé na glas in skupno opravili, se vé, slovenski, molitev pred jedjo, in ko je kmalo zatim zazvonilo „poldansko angelovo češenje“, se je enako tudi od vseh navzočih na glas opravila pred-pisana molitev. Da imenitni in visoki gospodje in gospé očitno spoznajo svojo vero, je nekaj, kar smé tudi v „Danici“ zapisano ostati; naj bi se vselej tako godilo. J. L.

„Spomenica o posveti prvostolne cerkve Serca Isusova u Sarajevu,“ ktero je „Danica“ bila že napo-vedala, je res lepo delo s podobami. Razposlana je gospodom, kateri so se ondotnim gg. kanonikom za njo oglasili. Kolikor več se jih bo oddalo, toliko več koristi bo imela nova prvostolnica, ktera v svojem notranjem pogreša še mnogo mnogo. Vredil je delo preč. g. kanonik dr. Andrija Jagatič, vrednik cerkvenega lista „Verhbosne.“

† **Umerl** je č. g. župnik Ign. Vrančič. R. I. P.
Podpore vsled vremenskih nezdod. Gg. župani in duhovni po deželi naj nemudoma pošljejo svojim za-stopnikom v deželnem zboru poročila o cenjenih škodah po toči, povodnji itd., da se bo védil zbor ozirati na njih potrebe.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji. Kanoniško investirani so čast. in preč. gg.: Ljudovik Kumar za kuracijo Lokve; Jak. Vicentini za župnijo Vogersko; Mih. Avian je postal namdstni vodnik svetišča M. D. na

otoku Barbanu; za vikarja na otok Morosmi Fr. Bauden, duh. pom. v Teržiču; v Teržič pride Evg. Jordan, v Villese pa Fain Ant.

Preskušnjo za samostalnike so delali 8—10. okt. čč. gg.: Fr. Cleri, Barban Maran in Gothard Pavletič. — Č. g. dr. Fr. Sedej, bogoslovski pro-fesor, je imenovan dvorni kapelan in vodja v Avgu-stineju na Dunaju. Čast. g. Karol Bavbele je postal doktor bogoslovski.

Iz rimskega Martirologija.

22. sušca.

Rimski zapisnik ima tudi za ta dan mnoge svet-nike in svetnice, kakor so poznamnjani, namreč:

V Narboni na Francoskem sv. Pavel, škof, učenc apostolski, ki je bil, kakor piše Sergij Pavel, prokonzul, sloveč svetni gospod, kateri je bil pa ker-ščen od sv. ap. Pavla, in ko je potoval na Španjsko, je bil puščen v Narboni; tam je postal škof. Ondod je goreče oznanoval sv. evangelij, in sloveč s čudeži se je preselil v nebesa.

V Taracini sv. Epafrodit, ki je bil od sv. adosteljna Petra posvečen za škofa v tem mestu.

V Afriki ss. mučenci Saturnin in še devet drugih marternikov.

Ravno ta dan svete mučenici Galinica in Bazilisa.

V Anciri sv. Bazilij, mašnik in mučenec, ki je pod Julijanom odpadnikom v grozovitih martrah dušo Bogu izročil.

V Kartagi sv. Oktavijan, arhidijakon, in ž njim veliko tisuč marternikov, kateri so bili zarad katoliške vere od Vandalov poklani! Zarad katoliške vere: slišite Podražani?

Ravno tam sv. škof z imenom Deogracijas, škof v Kartagi, ki je veliko katoličanov, vjetih in od Vandalov z mesta v sužnjost peljanih, odkupil, in po mnogih drugih svetih delih življenje v Gospodu do- končal.

V Auxim-u na Picenskem sv. Benvenut, škof.

Na Švedskem sv. devica Katarina, hči sv. Brigitte. Švedi so bili katoličani, potem so od sv. vere odpadli k luteranstvu; od tistega časa, se vé, nimajo več svetnikov in ne svetnic.

V Rimu sv. Lea, vdova, ktere čednosti in pre-seljenje k Bogu je popisal sv. Jeronim.

V Genovi sv. Katarina, imenovana Genoveška, vdova, sloveča zavolj zaničevanja vsega posvetnega in zarad goreče ljubezni do Boga.

Sv. Cerkev ima brez števila blaženih in svet-nikov; zato se vsaki dan v koru kanonikov po branjih zadevnih imén še pristavlja: „In drugod spomin drugih svetih mučenčev, spoznavalcev in svetih devic.“

Zaradi pomanjkanja prostora darovi prihodnjč.

Pogovori z gg. dopisovalci.

„Pr.“: Pesmica še ni godna. Želite vedeti vzrok. Šé pa in svatovske obleke nima n. pr.:

„Hodijo le po krivi poti,
Nespamet vidi se povsodi.“

Ali pa:

„Vsak le svoje malhe polne,
Siromaka zdaj vsak kolne.“